

Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeelt België voor asielbeleid (22.1.11)

Vandaag heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens België veroordeeld voor haar asielbeleid. In 2009 stuurde ons land een Afghaanse asielzoeker terug naar Griekenland in het kader van het Dublinsysteem. In Griekenland worden asielzoekers onmenselijk behandeld. Ze hebben er zelden toegang tot een asielprocedure. België is het eerste land dat hiervoor wordt veroordeeld door het Hof. Verschillende ngo's hopen dan ook dat deze veroordeling een radicale wijziging zal teweegbrengen in de transfers van asielzoekers tussen Europese lidstaten. En een hervorming van het Dublinsysteem zelf. Het Dublinsysteem laat Europese landen toe asielzoekers terug te sturen naar het eerste Europese land waar ze passeerden. Aldus een persbericht van Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Amnesty International, Caritas International, JRS, CIRE en ECRE.

Het Europees Hof veroordeelde vandaag naast het onmenselijke Griekse asiel- en opvangbeleid ook ons land. Volgens het Hof heeft België het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens geschonden door een Afghaanse asielzoeker terug te sturen naar het onveilige Griekenland. Het Hof oordeelde onder meer dat België het verbod op onmenselijke of vernederende behandeling heeft geschonden.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Amnesty International, Ciré, Jesuit Refugee Service Belgium, ECRE (Europese Koepel Vluchtelingenorganisaties), Caritas International en de advocaat van de Afghaanse asielzoeker meester Zouhair Chihaoui vragen al lang een wijziging in het Belgische beleid rond Dublin. De ngo's verwelkomen dan ook de beslissing van het Europees Hof.

België stuurde de laatste jaren regelmatig asielzoekers terug naar Griekenland, in toepassing van het Europese Dublinsysteem. Dit systeem legt vast welke lidstaat bevoegd is voor de behandeling van een asielaanvraag binnen de Europese Unie.

In afwachting van dit arrest schortte Staatssecretaris voor asiel en migratie Melchior Wathelet in oktober vorig jaar al tijdelijk het terugsturen naar Griekenland op. De ngo's vragen dat deze transfers van asielzoekers nu onvoorwaardelijk worden opgeschort totdat Griekenland een kwaliteitsvol asiel- en opvangbeleid kan verzekeren. België moet zijn verantwoordelijkheid opnemen en deze asielaanvragen ook effectief zelf behandelen.

Dit belangrijk arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens toont aan dat het Dublinsysteem niet werkt. Het is gebaseerd op de veronderstelling dat alle EU-lidstaten een gelijkwaardige bescherming bieden aan asielzoekers. In Griekenland riskeren asielzoekers echter het slachtoffer te worden van mensenrechtenschendingen en is hun veiligheid in gevaar. De EU en de lidstaten moeten onmiddellijk een inspanning leveren om overal dezelfde bescherming te bieden aan asielzoekers. Het Dublinsysteem moet vervangen worden door een rechtvaardiger systeem, gebaseerd op de beginselen van solidariteit en gedeelde verantwoordelijkheid. De bescherming van asielzoekers moet hierin centraal staan.

Algemene info

- De Afghaanse asielzoeker (M.S.S.) in deze zaak, verliet Kaboel in 2008 en kwam de EU binnen via Griekenland. In februari 2009 arriveerde hij uiteindelijk in België waar hij asiel aanvraagde op basis van het feit dat hij in zijn thuisland bedreigd werd door de Taliban. In het kader van het Dublinsysteem werd hij teruggestuurd naar Griekenland omdat hij daar voor het eerst de EU betrad. Dit ondanks het feit dat de Afghaan in Griekenland een reëel risico loopt om teruggestuurd te worden naar Afghanistan. In Griekenland aangekomen werd hij opgesloten in een overbevolkt

centrum waarna hij na vrijlating moest overleven op straat.

- Griekenland, één van de belangrijkste toegangspoorten tot de EU, is voor asielzoekers al sinds 2004 een ware nachtmerrie. Ze leven er op straat of worden opgesloten in overvolle detentiecentra en er is nauwelijks een asielprocedure. Zo maakt een Irakees in Griekenland zo goed als geen kans op asiel; in Duitsland heeft hij 77% kans. UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, noemde de situatie in Griekenland pas nog een humanitaire crisis. Al die tijd riskeren heel wat asielzoekers terug te moeten keren naar de onveilige situatie in hun thuisland waar meestal hun leven in gevaar is.

- Volgens het Dublinsysteem is de Europese lidstaat waarlangs een asielzoeker het grondgebied van de EU betreedt verantwoordelijk voor de asielaanvraag. De druk van de asielinstroom komt dan ook vooral te liggen bij de lidstaten aan de buitengrenzen van de EU. Zolang de asielsystemen van de lidstaten niet gelijkwaardige garanties bieden, is dit systeem bovendien fundamenteel oneerlijk voor de asielzoekers zelf.

.